Biraz önce okuduğum habere göre ABD senatosundan bir üye Trump ile konuştuğunu ve kendisine Türkiye ile YPG arasında tampon bölge kuracaklarını söylediğini bildirdi. Malum bölgeyle ilgili bütün haberlere ihtiyatla yaklaşmak gerekiyor. Anlaşma yapılmış bile olsa, bu bölgede şimdiye kadar yapılıp uygulanmayan o kadar çok anlaşma var ki…

Senatör, “YPG ile Türkler arasında çatışma istemiyoruz. Bu çatışma en başta İran’a yarar” demiş.

İlginç bir tespit, neden derseniz, bölgeyle ilgili konuşan nice “uzman” arasında İran’ın durumuna değinen çok az kişi bulunuyor da onun için… Ünvanları “uluslararası ilişkiler uzmanı” ya da “Ortadoğu uzmanı” olan kişiler konuşuyor; her ülkeden söz ediyorlar, Fransa bile var ama İran yok. İran bunu nasıl başarıyor, bilmiyorum. İran Ortadoğu’da ve özellikle Suriye’de Türkiye’den çok daha fazla var olan bir ülke ama aynı zamanda bazıları için de neredeyse görünmez ülke… Suriye’den söz ederken Fransa gibi azıcık askeri olan bir ülkeden bile bahsediyorlar, Suriye’yi işgal etmiş İran ordusundan söz etmiyorlar.

Bu insanların bilgi düzeylerine diyeceğim yok, bölgeyle ilgili mutlaka çok şey biliyorlardır. Neden biz görebiliyoruz, diye sorarsanız, bu bizim TDAS geleneğidir. Önce geneli anlayacaksın, oradan özele ineceksin… Geneli yeterince anlamazsan, özeldeki her yeni gibi görünenin peşine takılırsın.

Suriye’deki savaştan en fazla kazançlı çıkan İran’dır ve Akdeniz’e kadar “Şii Kuşağı”nı kurmuştur. Suudi Arabistan gibi nüfusunun bir bölümü Şii olan ülkeler bölgede İran’ın etkisinin artmasından fena halde rahatsızdır. Eskiden beri rahatsız olan başka ülkenin İsrail olduğunu biliyoruz.

Suriye bir şey sayılmaz, sorun İran’dır. İran, Lübnan Hizbullah’ı ve Rusya’nın desteğini çekin; Esat iktidarda kalamaz…

Geneli yeterince anlamamışsanız, özeli kavramakta sorun yaşarsınız, demiştik. Bu konuda bir başka örnek Arap Birliği örgütünün Suriye'yi yeniden üyeliğe alma hazırlığı içinde olmasıdır. Örgüt Suriye'yi daha önce üyelikten ihraç etmişti.

Bazı yazarlar önemli bir şeymiş gibi buna işaret ediyorlar.

Sormak gerekir: Arap birliği mi var ki, Arap Birliği örgütünün işlevi olsun?

Ortadoğu'daki savaşlara bakın; sadece Suriye değil Yemen'dekine, Libya'dakine bakın… İki tarafta da Araplar vardır. Sünni Araplar bir yandadır, Şii Araplar başka taraftadır. İslam Devleti, El Nusra vd. hepsi Araptır. Bugüne kadar Suriye'deki Müslüman Kardeşler'e özellikle para yardımı yapan Suudi Arabistan değil miydi? Aynı Suudiler Mısır'daki aynı isimli örgüte karşıdır. Türkiye ise bunları destekler.

Bu durumda Arap Birliği'ne yeniden üyelik sembolik olmaktan öteye anlam taşımaz.

Ortadoğu'da Arap birliği diye bir sorunun yıllardan beri bulunmadığını bilmiyorsanız, örgütün adı da büyük ya, üyeliği bir şey sanabilirsiniz.

Bu arada olan Filistin'e oldu… İstisnasız bütün Arap ülkeleri Filistin'i ihtiyaçlarına göre kullandılar. Sonuçta Gazze'deki Hamas da İran desteğine kaldı. Bir de Türkiye tabii ama İran desteği daha ileridedir.

ABD'nin Ortadoğu'daki esas sorunu İran'dır. Başka sorunlar da vardır ama İran belirleyicidir.

Fena halde hayret ettiğim bir başka değerlendirme var. Deniliyor ki, Türkiye'nin Suriye politikası başarısız oldu!

Ben aksini iddia edeceğim…

Türkiye açıkladığı amacına, Esad'ın devrilmesine, ulaşamadı.

Hepsi bu kadar mı?

Türkiye bu savaştan büyük para kazandı.

Suriye'nin petrol bölgeleri –Fırat'ın doğusu- bir süre İslam Devleti'nin elinde kaldı. Bu örgüt petrolün önemli bölümünü Türkiye diğer bölümünü ise Suriye ile anlaşarak dünya pazarına sürdü. Gidip gelen çok sayıda tanker ve döşenen portatif borularla miktarı bilinmeyecek kadar petrol Türkiye'ye gönderildi ve buradan ihraç edildi. İhraç eden de payını tabii ki aldı.

Halep'teki çok sayıda küçük atölye sökülerek Türkiye'de Antep ve Nizip'e taşındı; üretimlerini burada sürdürdüler.

Suriye'den gidenler arasında bulunan varlıklı kesim servetini de birlikte götürdü.

Üç milyondan fazla Suriyeli Türkiye'ye geldi, kaçakları da hesaplayarak 3,5 milyon diyebiliriz. Parasız göç edilmez. Bunu örnekleriyle **Mülteciler Göçmenler** kitabında anlatmıştım. Ya baştan cebinizde birkaç bin dolar olacak ya da yolda bunu kazanacaksınız.

Ege sahilinden en yakın Yunanistan adasına geçiş kişi başına 1000 Dolar idi. Sanmayın ki bu paranın tamamı insan kaçakçısının cebine gidiyor. Yüzlerce insan sahilde birikip motora binme sırası bekliyor. Bunu da ne jandarma biliyor ne de polis…

Böyle bir şey olamayacağına göre demek ki bu paranın bir bölümü de kaçakçı tarafından bunlara veriliyor. Sahil güvenliği de eklemek gerek…

Eskiden en az ücret alanlar Kürtlerdi, bunların yerini Suriyeliler aldı. İşçi ücretini düşürdüler ve tamamına yakını sigortasız çalışıyor.

Türkiye, Avrupa Birliği'nden bu mültecileri barındırmak karşılığında 6 milyar Avro alacak, bu paranın bir bölümü de ödenmiş durumdadır.

Suriye'de beş yıldır süren savaştan Suriye dışında herkes kazandı. En fazla kazanan İran, sonra Rusya, derken ABD ve Türkiye…

22 milyon nüfuslu bir ülke düşünün, yaklaşık yarım milyonu savaşta öldü. Yaklaşık 6 milyonu Türkiye, Ürdün ve Lübnan'a gitti. Bir milyon kadar başka ülkelere gitti (özellikle Almanya, sonra diğerleri). Nüfusun üçte biri ülke dışına gitmiş bulunuyor ve en az bu kadarı da içerde yer değiştirmek zorunda kaldı.

Ekleyeyim, Türkiye Suriye toprağının bir bölümünü ilhak etti ve buralardan çıkmayacaktır. Ordusu çekilecek bile olsa yerine eğittiği cihatçıları bırakmaktadır.

Türkiye nasıl kaybetti bu durumda?

Tek faktöre bakılarak kazanç-kayıp hesabı yapılmaz. Bütün faktörleri toplamanız gerekir ve o zaman Türkiye'nin bu savaştan ciddi oranda kazançlı çıktığını göreceksiniz.

İçerde sayıları doğumlarla birlikte dört milyona yaklaşan Suriyeliler yavaştan vatandaş oluyorlar ve tabii ki AKP'ye oy vereceklerdir.

Bunu da ekleyin isterseniz…

İdlib'de yeni silahların denenmesini ve bunun da Türkiye'nin silah ihracatına ivme kazandıracağını da ekleyin…

Bu kadarı yeter aslında…

Bir bölüm solcu, ilerici Türkiye'nin başarısız olmasını istiyor ve bu anlaşılabilir bir istektir ama isteklerini gerçeğin yerine koyuyorlar.

Başka bir yönden bakarsanız soruna yaklaşım tümden terstir.

Karşınızdaki başarısız olduğu oranda siz başarılı olmuyorsunuz ki!

Öncelikle kendiniz bir şeyler yapmaya çalışın; bunu yapamıyorsanız, karşı taraf gerçekten başarısız olsa bile bunu kullanamazsınız.

Önce kendine bakacaksın, sonra karşındakinin başarı cetvelini çıkaracaksın…

Onu da doğru olarak tabii…

Ekonomik kriz var, herkes homurdanıyor ve burada duruyor.

Zenginin malı züğürdün çenesini yorar misali biz de Fransa'daki Sarı Yeleklileri tartışıyoruz…

Bitirirken, okurlarımın yeni yılını kutlarım.